

The background features three large, light blue, 3D-rendered spheres of varying sizes, connected by thin, light blue lines. The largest sphere is at the top center, a medium one is on the right, and another large one is at the bottom right. The text is positioned on the left side of the page.

Knowledge Management : KM

เรื่อง

การบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปี
แผนงาน/โครงการ และการติดตามผลการ
เบิกจ่ายงบประมาณ

กลุ่มงานบริหารนโยบายยุทธศาสตร์และประเมินผล
สถาบันพัฒนาสุขภาพระดับจังหวัด

การบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนงาน/โครงการ และการติดตามผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

นางสาวนงนุช เดชอุปการ พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
นางสาววันเพ็ญ ศรีจิตร พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
ว่าที่ร้อยตรีหญิงโยธกา แก้วคำ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนงานตามแผนยุทธศาสตร์ของกรมอนามัย กลุ่มงานบริหารนโยบายยุทธศาสตร์ และประเมินผล จึงจัดทำสรุปผลการจัดการความรู้ เรื่องการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนงาน/โครงการ และการติดตามผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรภายในกลุ่มงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องหรือสนใจ ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนงาน/โครงการ และการติดตามผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

คำจำกัดความ

การบริหารแผนปฏิบัติการ : การบริการจัดการงบประมาณรายจ่ายประจำปีของหน่วยงาน ที่ได้รับจัดสรรงบประมาณไปใช้จ่าย โดยจัดทำเป็นแผนงาน/โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการ และแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ตามนโยบาย กรอบการดำเนินงาน และกรอบการจัดสรรงบประมาณของกรมอนามัย พร้อมทั้งกำกับ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงาน ผลการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ และแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี

งบประมาณรายจ่าย : จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้ จ่ายหรือให้ก่อนนี้ผูกพันได้ ตามวัตถุประสงค์ และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

แผนการใช้จ่ายงบประมาณ : แผนแสดงรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณสำหรับสถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมืองเพื่อดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานในรอบปีงบประมาณ

หลักการ แนวคิด ที่เกี่ยวข้อง

- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมตามแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2563-2565) ฉบับปรับปรุง กรมอนามัย
- แนวทางการบริหารแผนปฏิบัติการ กรมอนามัย
- แนวทางการดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณ กรมอนามัย
- ระบบและการจัดการด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม (A²IM)

กระบวนการจัดการงบประมาณ

กระบวนการจัดการงบประมาณ หรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่า วงจรงบประมาณ (Budget Cycle) คือ กิจกรรมที่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ โดยวงจรงบประมาณประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

การจำแนกรายจ่ายตามงบประมาณ

รายจ่ายตามงบประมาณจำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1. รายจ่ายของส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ จำแนกออกเป็น 5 ประเภทบรายจ่าย ได้แก่

1.1 งบบุคลากร รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

1.2 งบดำเนินงาน รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานประจำ

1.3 งบลงทุน รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการลงทุน ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

1.4 งบเงินอุดหนุน

1.5 งบรายจ่ายอื่น รายจ่ายที่ไม่เข้าลักษณะประเภทงบรายจ่ายใดงบรายจ่ายหนึ่ง หรือรายจ่ายที่สำนักงบประมาณกำหนดให้ใช้จ่ายในงบรายจ่ายนี้ เช่น เพื่อศึกษา วิจัย ประเมินผล ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศ

2. รายจ่ายงบกลาง รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้ส่วนราชการใช้จ่าย ตามรายการดังต่อไปนี้ เช่น เงินเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ, เงินช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ, เงินเลื่อนขั้นเลื่อนอันดับเงินเดือนและเงินปรับวุฒิข้าราชการ, เงินสำรองเงินสมทบและเงินชดเชยของข้าราชการ, เงินสมทบของลูกจ้างประจำ, เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น, ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานของรัฐ

การบริหารงบประมาณประจำปี

แนวทางการบริหารงบประมาณประจำปีของสถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง

เพื่อให้การบริหารงบประมาณประจำปีเกิดผลผลิตที่เชื่อมโยงประสานสอดคล้องตอบสนองเป้าหมาย และเป็นไปตามยุทธศาสตร์ทุกระดับ มีแนวทางการบริหารสู่การปฏิบัติ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 Assessment

- ทบทวนสถานการณ์ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณที่ผ่านมา และจัดทำตารางฐานข้อมูล ผลการเบิกจ่ายในปีงบประมาณที่ผ่านมาทุกงบประมาณ
- สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเบิกจ่ายในปีงบประมาณที่ผ่านมาทุกงบรายจ่าย และจัดทำ รายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเบิกจ่ายในปีงบประมาณที่ผ่านมาทุกงบรายจ่าย เพื่อ กำหนดเป็นมาตรการสนับสนุนด้านการบริหารงบประมาณ
- ศึกษากรอบแผนยุทธศาสตร์ของกรมอนามัย นโยบาย/เป้าหมายของการเบิกจ่ายงบประมาณ ของกรมอนามัย และการเบิกจ่ายตามมติ ครม.

ขั้นตอนที่ 2 Intervention/Advocacy

- จัดสรรงบประมาณ ตามกรอบการบริหารงบประมาณ ดังนี้

- จัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ของหน่วยงานให้สอดคล้องเชื่อมโยงกันและเป็นไปในทิศทางเดียวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม โดย แผนงานโครงการต้องสอดคล้องกับกิจกรรมสำคัญ แผนงานตามการจัดสรรงบประมาณจาก กรมอนามัย
- นำเสนอผู้บริหารพิจารณา
- บันทึกรายละเอียดแผนปฏิบัติการในระบบศูนย์ติดตามผลการปฏิบัติงาน กรมอนามัย หรือ ระบบศูนย์การติดตามผลการปฏิบัติงาน กรมอนามัย (Department Operation Center : DOC) ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

- จัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณเป็นรายงบทุ่เดือน ตามเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณของกรมอนามัย
- สื่อสารให้บุคลากรในองค์กรรับทราบถึงแผนการใช้จ่ายงบประมาณ มาตรการด้านการเบิกจ่ายงบประมาณ

ขั้นตอนที่ 3 Management and Governance

- จัดทำแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานการเบิกจ่ายงบประมาณ
- ติดตามผลการเบิกจ่ายงบประมาณของแผนงาน/โครงการ หลังจากที่ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเป็นประจำทุกเดือน และจัดทำรายงานการเบิกจ่ายงบประมาณรายแผนงาน/โครงการ (รายงานทุกสิ้นเดือน)
- ติดตามผลการเบิกจ่ายงบประมาณในระบบ GFMS และจัดทำรายละเอียดผลการเบิกจ่ายงบประมาณ เป็นงบทุ่เดือนรายจ่ายแต่ละรายการงบทุ่ และจัดทำรายงานผลติดตามการเบิกจ่ายงบประมาณ (รบจ.1) ทุกวันที่ 15 ของทุกเดือน พร้อมนำข้อมูล Upload ขึ้น website ภายในวันที่ 20 ของทุกเดือน
- จัดประชุมคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ รายงานสรุปผลการเบิกจ่ายงบประมาณ เพื่อให้ที่ประชุมมีการทบทวนปรับแผนการปฏิบัติงาน และติดตามเร่งรัดการเบิกจ่าย โดยอ้างอิงกับแผนปฏิบัติงานประจำปี (Action Plan) ที่ได้มีการวางแผนไว้แล้ว เพื่อให้การเบิกจ่ายในเดือนถัดไปมีมากขึ้น และบรรลุตามเป้าหมายตัวชี้วัดที่กรมอนามัยได้กำหนดไว้ และจัดทำรายงานการประชุมเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ พร้อมนำข้อมูล Upload ขึ้น website ภายในวันที่ 20 ของทุกเดือน
- นำเสนอผลการเบิกจ่าย และแผนการขับเคลื่อนการเบิกจ่ายงบประมาณต่อผู้บริหารหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 4 การติดตามและประเมินผล

